

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Educație Artistică „Ștefan Neaga”,

Dr. Perju Gheorghe

"31" octombrie 2018

Curriculumul modular

S.01.O.020 Instrumentul muzical de bază I

Specialitatea

21520 Interpretare instrumentală

Calificarea

265231 Instrumentist (studii medii)

Chișinău, 2018

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori, profesorii CEEA "Ștefan Neaga":

Platon Ghenadie – profesor, grad didactic superior

Strilciuc Constantin – profesor, grad didactic II

Lașcu Veaceslav – profesor, grad didactic I

Talpa Ion – profesor, grad didactic superior

Sozanschii Leonid – profesor, grad didactic superior

Iuriev Petru – profesor, grad didactic I

Antohei Vasile – profesor, grad didactic superior

Cincilei Valeriu – profesor, grad didactic superior

Frecăuțanu Gabriel – profesor, grad didactic II

Liutenco Andrei – profesor, grad didactic I

Mîrzac Sergiu – profesor, grad didactic I

Mîrzac Elena – profesor, grad didactic II

Paladii Fiodor – profesor, grad didactic I

Botnari Irina – profesor, grad didactic superior

Proscurchina Silvia – profesor, grad didactic II

Grib Vitalie – profesor, grad didactic I

Reaboi Victoria – profesor, grad didactic II

Munteanu Tudor – profesor, grad didactic II

Trifăuțan Gheorghe – profesor, grad didactic I

Morarenco Larisa – profesor, grad didactic II

Gusarova Anastasia – profesor, grad didactic superior

Țurcan Pavel – profesor, grad didactic I

Bahov Ion – profesor, grad didactic I

Jeleapov Alexandr – profesor, grad didactic II

Lambova Ecaterina – profesor, grad didactic II

Dimitrov Jivco – profesor, grad didactic II

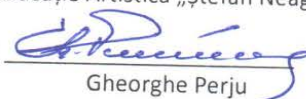
Guțu Emilian – profesor, grad didactic I, Colegiul de Arte "Nicolae Botgros", Soroca

Cibotari Valeriu – profesor, grad didactic I, Colegiul de Arte "Nicolae Botgros", Soroca

Aprobat de:

Consiliul metodic științific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Director

Gheorghe Perju

" 31 " Octombrie 2018

Recenzenți:

Martînenco Neli, profesor, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”;

Manoilă Iana, profesor, grad didactic I, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

I. Preliminarii

Statutul Curriculumului. Curriculumul modular *Instrumentul muzical de bază I* este un act normativ pentru pregătirea specialiștilor în domeniul de educație Artă, specialitatea *Interpretare instrumentală* în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar.

Specialitatea *Interpretare instrumentală* prevede instruirea la diverse instrumente muzicale și grupuri de instrumente după cum urmează: pian, instrumente cu coarde, instrumente aerofone, instrumente populare. Disciplina *Instrumentul muzical de bază* se predă în mod individual ca disciplină principală de specialitate pe parcursul întregului curs de studii în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și se divizează în opt unități de curs, respectiv - *Instrumentul muzical de bază I- VIII*.

Curriculumul actual constituie reperul conceptual de pregătire profesională, care specifică finalitățile de învățare și descrie condițiile de formare inițială a competențelor specifice pentru instruirea viitorilor artiști instrumentiști.

Obiectul de studiu. În învățământul artistic muzical studiul instrumentelor reprezintă disciplina de bază în pregătirea de specialitate. Obiectul de studii constă în formarea abilităților de interpretare la instrumentul muzical prin însușirea procedurilor tehnice necesare unei interpretări expresive de calitate a creațiilor din repertoriul național și universal. Prin această ofertă educațională este posibilă conturarea traseelor individuale de evoluție profesională a tinerilor muziceni-instrumentiști, adaptarea repertoriilor și a modalităților de abordare a acestora la particularitățile lor intelectuale, afective și motrice. În activitatea didactică se pune accentul pe studierea unui repertoriu variat care include diverse genuri și forme muzicale aparținând diferitor stiluri și epoci artistice.

Scopul studierii acestui modul este dezvoltarea aptitudinilor de performanță necesare activității ulterioare în calitate de solist și artist instrumentist în orchestrele simfonice, de fanfară, de muzică populară etc. Pe lângă studierea practică a instrumentului, constatăm și necesitatea formării personalității cu spirit de inițiativă, capabilă de autodezvoltare, care este deschisă pentru dialog intercultural în contextul valorilor naționale și universale asumate. La fel de importantă este și promovarea spiritului de echipă, a creativității, a voinței și a gustul artistic.

Unitatea de curs *Instrumentul muzical de bază I* este axată pe studierea inițială a tehnicii de interpretare instrumentală, care presupune însușirea specificului instrumentului, a construcției lui și a particularităților de emisie a sunetului. În primul semestru de studii elevii sunt familiarizați cu normele de poziționare corectă a corpului în raport cu instrumentul muzical, cu cele mai esențiale procedee de interpretare la instrument și cu repertoriul de studii, format din creațiile compozitorilor clasici și contemporani, cât și cele din tezaurul folcloric românesc.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul dat este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- elevilor ce studiază specialitatea în cauză;
- autorilor de manuale și ghiduri metodice;
- membrilor comisiilor de identificare și evaluare a rezultatelor învățării.

Pentru parcurgerea cu succes a acestui modul, elevul trebuie să stăpânească competențele formate și dezvoltate în cadrul următoarelor discipline și unități de curs:

- Teoria muzicii (curs liceal)
- Solfegii (curs liceal)
- G.01.O.001 Decizii pentru un mod sănătos de viață
- F.01.O.010 Literatura muzicală universală I
- S.01.A.034 Studiarea instrumentelor I
- S.01.A.035 Bazele ansamblului pianistic I
- S.01.A.036 Repertoriul de specialitate I
- S.01.A.040 Studiarea inițială a pianului auxiliar I
- S.01.A.041 Lectura la prima vedere I

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Studiarea disciplinei *Instrumentul muzical de bază* va contribui la formarea și dezvoltarea competențelor profesionale specifice ce oferă:

- cunoștințe factice, abilități și atitudini specifice interpretului cultivat și viitorului specialist;
- pregătire de specialitate elevilor ca posibilitate de atingere a unui nivel înalt de performanță în interpretare;
- parcurgerea repertoriului caracteristic instrumentului ca mijloc pentru atingerea competențelor interpretului și ca element indispensabil desăvârșirii personalității artistului în devenire.

Unitatea de curs *Instrumentul muzical de bază I* este centrată pe dezvoltarea inițială a abilităților necesare interpreților la diferite instrumente, oferind o bază solidă de cunoștințe și aptitudini.

Studiul disciplinei *Instrumentul muzical de bază* dezvoltă interesul față de profesia aleasă, direcționând procesul spre activități independente și în grup:

- oferă posibilitatea de a formula concluzii, de a lua decizii, de a organiza propria activitate;
- identifică sursele de informare și de documentare necesare activității individuale;
- oferă elevului posibilitatea de a-și asuma responsabilități, de a coopera, de a face observații și de autoevaluare a activității etc.

Nivelul de calificare și specificul activității profesionale, scot în evidență necesitatea deținerii unui sistem de competențe, a căror formare și dezvoltare garantează calitatea activității pe piața muncii.

Pregătirea de specialitate a elevilor de la domeniul de formare *Muzica și arte teatrale* include valorificarea achizițiilor învățării dobândite prin formarea competențelor de cultură generală, de orientare socio-umanistică și fundamentală ca modalitate de asigurare a egalității de șanse și de continuare a formării intelectuale, estetice și morale a elevilor.

Elevii vor desfășura activități specifice ca: exersarea, evoluările publice, experimente, demonstrații, jocuri didactice, simulări, observații, autoevaluarea și evaluarea reciprocă etc.

III. Competențele profesionale specifice modulului

CS1. Organizarea procesului de adaptare și instruire la instrumentul muzical de bază;

- CS2.** Analizarea elementelor de limbaj specific din textul muzical;
CS3. Receptarea specializată a creațiilor muzicale și aplicarea mijloacelor de expresivitate;
CS4. Interpretarea lucrării muzicale respectând procedeele tehnice specifice instrumentului utilizat;
CS5. Descifrarea partiturii muzicale la prima vedere.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică / Seminar			
I	60	-	45	15	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1.Aspecte de studiere inițială a instrumentului		
UC1. 1 Organizarea procesului de adaptare și instruire la instrumentul muzical de bază.	1.1 Strategii didactice utilizate la etapa de formare inițială a viitorilor instrumentiști. 1.2 Noțiuni despre specificul instrumentului. 1.3 Istoricul instrumentului. 1.4 Reguli de întreținere a instrumentului în stare perfectă de funcționare. 1.5 Poziția corectă la instrument. 1.6 Noțiuni despre aparatul interpretativ și emisia sonoră. 1.7 Procedeele de interpretare specifice instrumentului.	A.1 Consolidarea și dezvoltarea deprinderilor și a cunoștințelor instrumentale și muzicale dobândite anterior; A.2 Adaptarea cerințelor de program la particularitățile de dezvoltare fizică și intelectuală a elevilor adolescenți; A.3 Organizarea eficientă a celor două ipostaze ale activității elevului – sub îndrumarea cadrului didactic (ore de contact direct) și studiul individual; A.4 Distingerea datelor generale cu privire la originea și evoluția instrumentului de specialitate; A.5 Identificarea particularităților constructive ale instrumentului; A.6 Îngrijirea constantă a instrumentului prin metode specifice; A.7 Poziționarea corectă la instrument; A.8 Familiarizarea cu tehnicile instrumentale de emisie sonoră; A.9 Utilizarea TIC pentru îmbunătățirea performanței profesionale.
2.Elemente de limbaj muzical		
UC2. Analizarea elementelor de limbaj din textul muzical	2.1 Clasificarea elementelor de limbaj muzical. 2.2 Structuri melodice: intonații, motive, fraze, teme. 2.3 Particularități metro-ritmice: durate, măsuri.	A.10 Distingerea particularităților melodice în procesul de interpretare instrumentală; A.11 Respectarea formulelor metro-ritmice și a accentelor stabilite;

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	2.4 Categoriile de tempouri în diverse creații muzicale. 2.5 Stereotipul dinamic în execuția textului muzical. 2.5 Genuri și forme muzicale.	A.12 Emiterea sunetului în raport cu nuanțele dinamice specifice și caracterul creației; A.13 Conștientizarea categoriilor de tempouri; A. 14 Interpretarea creației muzicale, punând în evidență particularitățile stilistice, genuistice și forma acesteea.
3. Contextul expresiv al creațiilor interpretate.		
UC3. Receptarea specializată a creațiilor muzicale și aplicarea mijloacelor de expresivitate .	3.1 Mesajul artistic al lucrării în raport cu genul muzical și tipul creației. 3.2 Audiții comparate. 3.3 Importanța însușirii stilului preclasic și clasic la etapa inițială de formare a tinerilor interpreți. 3.4 Genurile tipice Barocului și Clasicismului muzical. 3.5 Particularitățile structurale și de imagini ale genurilor de miniatură și a celor de amploare. 3.6 Specificul interpretării genurilor de sorginte folclorică. 3.7 Modalități de diversificare a repertoriului prin includerea creațiilor de alte stiluri și genuri.	A.15 Utilizarea mijloacelor audio-vizuale în procesul de selectare și analizare a creațiilor muzicale; A.16 Abordarea prioritară în primii ani de studii a conținuturilor, care vizează stilul preclasic și clasic; A.17 Utilizarea eficientă a accentelor ritmice, frazării, efectelor dinamice și timbrale; A.18 Evidențierea particularităților genuistice a lucrărilor prin respectarea indicațiilor de tempou, agogică și metro-ritm; A.19 Aplicarea corectă a modurilor de executare: legato, staccato, marcato, cezuri în interiorul frazei muzicale, melisme etc; A.20 Selectarea și interpretarea repertoriului de factură academică și folclorică; A. 21 Utilizarea transpunerilor adecvate ale unor creații aparținând altor instrumente.
4. Procedee tehnice specifice		
UC4. Interpretarea lucrării muzicale respectând procedeele tehnice specifice instrumentului de specialitate.	4.1 Tehnica instrumentală ca un mijloc de redare fidelă a textului muzical. 4.2 Exerciții specifice fiecărui instrument care asigură un traseu de evoluție a tehnicii de interpretare. 4.3 Metode de memorizare a textelor muzicale.	A.22 Dobândirea unei tehnici adecvate prin executarea gamelor, studiilor și a exercițiilor ajutătoare relevante; A.23 Conturarea unui traseu individual de evoluție a tehnicii pentru fiecare elev; A.24 Stabilirea și utilizarea eficientă a digitației; A.25 Coordonarea mișcărilor ambelor mâini; A.26 Aplicarea metodelor eficiente de memorare a textelor muzicale; A.27 Executarea pasajelor, gamelor și arpeggiilor cu diverse grupări ritmice și trăsături de caracter; A.28 Determinarea și utilizarea corectă a procedeele tehnice și de expresivitate necesare unei interpretări de calitate.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
5. Particularitățile lucrului cu textul muzical		
UC5. Descifrarea partiturii muzicale la prima vedere.	5.1 Structurarea procesului de descifrare a partiturilor. 5.2 Metodele de inițiere a descifrării partiturilor. 5.3 Normele de lectură corectă a textului muzical.	A.29 Lecturarea fluentă la prima vedere a partițiilor cu grad de complexitate diferit; A.30 Identificarea cheilor, tonalităților, măsurilor la etapa inițială a descifrării; A.31 Stabilirea particularităților de gen, factură și formă muzicală; A.32 Distingerea liniei melodice și acompaniamentul.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. Crt.	Unități de învățare	Numărul de ore		
		Total	Contact direct	Lucrul individual
1.	Aspecte de studiere inițială a instrumentului	10	8	2
2.	Elemente de limbaj muzical	12	10	5
3.	Contextul expresiv al creațiilor interpretate	8	7	2
4.	Procedee tehnice specifice	10	8	3
5.	Particularitățile lucrului cu textul muzical	20	12	3
	Total	60	45	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produce de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Aspecte de studiere inițială a instrumentului			
1.1 Strategii didactice utilizate la etapa de formare inițială a viitorilor instrumentiști.	Informații selectate cu aplicarea TIC.	Comunicări, prezentări	Săptămâna 1-5
1.2 Noțiuni despre specificul instrumentului. Poziția corectă la instrument.	Referate, materiale ilustrative.	Prezentarea publică, demonstrarea materialelor video	
1.3 Norme de întreținere a instrumentului în stare perfectă de funcționare.	Materiale informative cu privire la <i>Normele de întreținere și utilizare a instrumentului.</i>	Comunicări, prezentări și demonstrații.	
2. Elemente de limbaj muzical			
2.1 Clasificarea elementelor de limbaj muzical.	Referate, informații.	Redarea artistică a lucrării respectând	

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Structuri melodice: intonații, motive, teme.	Moduri de executare: legato, staccato, marcato, cezuri în interiorul frazei muzicale, accente, ornamente etc.	elementele de limbaj muzical	Săptămâna 1-15
2.2 Particularități metro-ritmice: durate, măsuri. Categorii de tempouri și nuanțe dinamice în diverse creații muzicale.	Studii și exerciții relevante pentru tehnica de pasaje, arpegii, game, adaptate la diferite tipuri de tempo și nuanțe dinamice.	Executarea calitativă a arsenalului de exerciții, studii și game în diferite tipuri de tempo	
2.3 Caracteristici de genuri și forme muzicale preclasice și clasice.	Informație cu privire la originea și dezvoltarea genurilor muzicale.	Prezentarea publică a informației	
3. Contextul expresiv al creațiilor interpretate.			
3.1 Mesajul artistic al lucrării în raport cu genul muzical și tipul creației.	Interpretarea creațiilor punând în evidență forma acestora.	Analizarea și interpretarea expresivă a materialului muzical.	Săptămâna 5-15
3.2 Principii de apreciere a imaginii artistice în creațiile muzicale.	Elaborarea adnotațiilor la creațiile studiate.	Interpretarea creațiilor studiate, prezentarea adnotațiilor.	
3.3 Modalități de receptare specializată a creațiilor muzicale aparținând fondului cultural național și universal.	Elaborarea eseurilor cu privire la elementele stilistice ale muzicii naționale și univesale.	Prezentarea eseurilor și a programelor de concert.	
3.4 Audiții comparate	Diferențierea în audiție a diverselor modalități de interpretare instrumentală; Formarea la elevi a modelelor artistice și stilistice de interpretare.	Analiza materialelor audio vizuale	
4. Procedee tehnice specifice			
4.1 Tehnica instrumentală ca un mijloc de redare fidelă a textului muzical.	Exerciții de dezvoltare a tehnicii interpretative	Comunicări, prezentări de exerciții.	Săptămâna 3-15
4.2 Repertoriul specific pentru instrumentul de specialitate.	Date informative cu privire la autori și creații originale pentru instrumentul de specialitate.	Interpretarea artistică a creațiilor selectate.	
5. Particularitățile lucrului cu textul muzical			
5.1 Metode eficiente de descifrare a partiturilor.	Selectarea, adaptarea și interpretarea creațiilor din perioada Barocului și a Clasicismului.	Lecturarea fluentă la prima vedere a partițiilor cu grad de complexitate diferit.	
5.2 Normele de lecturare corectă a textului muzical de factură polifonică.	Descifrarea creațiilor polifonice cu respectarea particularităților de factură.	Prezentarea unui program de muzică polifonică.	

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
5.3 Studiul teoretic și practic al genurilor de sonată și sonatină. Elemente esențiale ale facturii omofone-armonice.	Selectarea și conștientizarea informației cu privire la evoluția genurilor. Respectarea echilibrului între linia melodică și acompaniament în procesul de interpretare.	Prezentarea informației și a programului de concert.	

VIII. Lucrările practice recomandate

Curriculumul *Instrumentul muzical de bază I* asigură deplasarea accentului de pe acumularea de cunoștințe pe utilizarea acestora în practica muzical-instrumentală, de pe caracterul informativ al pregătirii de specialitate pe cel formativ, aplicativ, centrând procesul didactic pe elev și pe opțiunile sale. Demersul educativ este construit după principiul de la simplu la compus. Actuala structură a Curriculumului solicită o abordare flexibilă în demersul didactic, a căilor, a metodelor și a mijloacelor adecvate individualității elevului.

Cunoștințele și abilitățile se vor consolida prin interpretarea publică – colocvii tehnice, concerte academice, concursuri și examene – în cadrul cărora elevii sunt ascultați nu numai de profesori, dar și de colegii săi.

Programul semestrial la disciplina *Instrumentul muzical de bază* include:

- game, studii, capricii etc.;
- piese cu caracter diferit;
- creații de forme ample: sonatine, sonate, suite, variațiuni, concerte etc.;
- creații polifonice (pentru următoarele instrumente: pian, instrumente cu coarde, acordeon).

Un mijloc de realizare practică a competențelor îl constituie repertoriul, care trebuie să corespundă nivelului de interpretare al elevului la fiecare treaptă de instruire.

Sugestii de repertoriu la unitățile de curs *Instrumentul muzical de bază I-VIII* pentru toate instrumentele sunt prezentate în anexe.

IX. Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice sunt oferite ca sprijin pentru cadre didactice în scopul orientării în procesul de predare-învățare a disciplinei *Instrumentul muzical de bază*. Pe parcursul acestui demers profesorul va fi un organizator al activității elevului, îl va susține și îl va îndruma în atingerea competențelor prestabilite. Pentru realizarea eficientă a procesului de învățământ este necesar ca profesorul să posede un nivel profesional înalt, să aibă capacități volitive, să poată aplica în practică cunoștințele și propria experiență. Specificul predării instrumentului de bază care se realizează prin lecții individuale, presupune crearea unei atmosfere de lucru favorabile pentru integrarea elevului în colectiv și pentru inițierea cu succes a programului didactic. Primele lecții trebuie să fie cât mai atractive și să decurgă fără a accelera procesul de acomodare a elevului. Inițial, principala condiție pentru formarea deprinderilor interpretative ale elevului constă în formarea ținutei libere și firești.

Scopul tehnicii interpretative este dezvoltarea capacităților de redare fidelă a textului muzical prin exerciții tehnice specifice fiecărui instrument. Începând cu primele ore va fi organizat aparatul

interpretativ al elevului (poziționarea la instrument, mișcarea corectă a mâinilor), urmărind relaxarea și libertatea brațelor, evitându-se supraefortul și încordarea în exces.

Pentru dezvoltarea tehnicii interpretative sunt utilizate game, arpegii, diverse exerciții, care se practică sistematic pe parcursul anului de învățământ. În procesul interpretării instrumentale o atenție deosebită se va acorda corectitudinii intonației, respectării structurilor metro-ritmice, a digitației precise și altor condiții, care constituie baza unei interpretări de calitate.

Achiziții finale ale învățării:

- comunicarea în limbajul de specialitate caracteristic domeniului muzical;
- analiza/caracterizarea competență a muzicii de diverse genuri, stiluri, epoci, curente artistice;
- lecturarea fluentă la prima vedere a lucrărilor diverse ca gen și grad de complexitate;
- aplicarea procedeelelor necesare pentru redarea/expresia artistică a conținutului muzicii.

Un mijloc de realizare a competențelor îl constituie repertoriul, care în acest document are valoare de sugestie, rămânând la discreția cadrului didactic modificarea repertoriul în funcție de particularitățile psihosomatice ale elevului. Se va urmări și se va consolida traseul tehnic și interpretativ personal.

Conținuturile vor fi valorificate pentru:

- dezvoltarea tehnicii de interpretare specifice fiecărui instrument în parte;
- dezvoltarea combinată a tehnicii și a muzicalității prin abordarea specificului fiecărui instrument muzical.

În activitatea didactică din primii ani de studii se va pune accentul prioritar pe abordarea în interpretare a stilului preclasic și clasic, pornindu-se de la premiza că elevul trebuie să devină capabil de a-și consolida competențe complexe de interpretare specifice acestui stil necesare în evoluția ulterioară a elevului. Această sugestie nu exclude posibilitatea de diversificare a repertoriului prin includerea creațiilor de diferite stiluri și genuri.

Una din activitățile căreia trebuie să i se acorde o atenție specială este memorarea textului muzical. Interpretarea din memorie constituie un proces psihic complex, o etapă esențială în cadrul pregătirii instrumentale. Ca un procedeu de inițiere a memorării poate fi aplicarea metodei de solfegiere, fredonare și armonizare a temelor și a frazelor supuse greu procesului de memorizare, care va contribui la fixarea în auzul interior a temelor din discursul muzical.

Pe elevi, fiecare fiind o personalitate, nu se cuvine să-i tratăm cu aceeași măsură, fiecare elev are progresul său. Scopul profesorului constă în îndrumarea elevului de a-și organiza exersarea de acasă într-un mod cât mai eficient, de a frecventa concerte, spectacole muzicale, master-class-uri – pentru a acumula experiență de audiere și analiză a diverselor interpretări, de formare a propriilor păreri și atitudini, educând astfel o personalitate cu un înalt nivel de dezvoltare intelectuală și creativitate.

Profesorul are un rol esențial în depistarea elevilor de performanță și în îndrumarea lor spre obținerea unui nivel interpretativ competitiv pe plan național și internațional. Elevul va fi susținut și stimulat în aparițiile sale publice, care constituie situații de verificare a rezultatelor obținute, dar și a comportamentului său scenic.

Pe parcursul studiului este necesară stimularea creativității elevului, a tendințelor de autodesăvârșire. Activitatea profesorului trebuie să fie însoțită de răbdare și entuziasm, să fie un

etalon al conduitei, să facă din lecție un moment plăcut care să trezească în sufletul elevului buna dispoziție dar nu constrângere, tensiune, nervozitate, care duc în cele din urmă la plictiseală.

Curriculum este conceput astfel încât să permită profesorilor libertatea în selectarea și modul de organizare a activităților de învățare în raport cu viziunea proprie.

Pentru predarea – învățarea modulului în cauză se recomandă utilizarea metodelor didactice după cum urmează:

a) Tradiționale:

- expunerea didactică;
- conversația euristică;
- demonstrația didactică;
- observația didactică
- exercițiul didactic;
- studiul de caz;
- descoperirea didactică;
- problematizarea;
- modelarea didactică;
- brainstorming – ul;
- instruirea programată.

b) Specifice

- euristică (de descoperire personală);
- metoda asemănării și contrastului;
- analiza muzicală;
- metoda generalizării muzicale;
- metoda stimulării imaginației;
- metoda reinterpretării artistice a muzicii (caracterizării poetice);
- metoda dramaturgiei emoționale (se aplică la construcția lecției de muzică).

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea constituie o dimensiune importantă a procesului de învățare, întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia. Alături de predare și învățare, evaluarea constituie o componentă operațională fundamentală a procesului de învățământ, care urmărește progresul elevului în interpretarea instrumentală la nivel de formare a competențelor profesionale, a competențelor de autoinstruire și autoperfecționare.

În evaluarea performanțelor elevilor vor fi utilizate criteriile precum: redarea cu fidelitate a textului muzical, nivelul de dezvoltare a deprinderilor tehnico-instrumentale, coerența discursului muzical și modul de redare a stilului și a caracterului lucrării, originalitatea transmiterii expresive a mesajului creației muzicale. Acțiunea de evaluare în procesul de studiu se va axa atât pe aprecierea, măsurarea, notarea cunoștințelor, capacităților și aptitudinilor, cât și pe evoluția experienței muzical-interpretative și a gradului de formare a competențelor muzicale ale elevilor în raport cu repertoriul muzical – didactic însușit în fiecare semestru, an de studiu și la finele studiilor (examenul de absolvire).

Pe parcursul fiecărui semestru se desfășoară activități care contribuie la demonstrarea abilităților profesionale obținute (lecții de control, colocvii tehnice, concerte academice, concursuri, examene).

În mod tradițional s-a stabilit structura anului de studii conform căreia în primul semestru al anilor

de studii I, II și III (sem. 1, 3, 5), elevii susțin colocviu tehnic, iar în semestrul doi (sem. 2, 4, 6) – concert academic. La examenul de finalizare a semestrului elevul interpretează din memorie un program variat, format din creații de diverse stiluri și genuri muzicale conform specificului instrumentului (studii, piese cu caracter diferit, creații de forme ample, creații polifonice).

Scări de apreciere (foarte bine, bine, mediu, suficient, insuficient).

Metode tradiționale de evaluare:

- Colocviu tehnic;
- Concert academic;
- Examen.

Metode complementare de evaluare:

- Observarea sistematică a comportamentului elevilor (fișa de evaluare, scara de clasificare, lista de verificare);
- Portofoliul (care este „cartea de vizită” a celui evaluat);
- Autoevaluarea;
- Jurnalul reflexiv;
- Metoda C.S.E. (cine sunt eu).

În calitate de metode specifice se vor folosi:

Produsele pentru evaluarea competențelor profesionale și criteriile pentru evaluarea sumativă a competențelor specifice sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Interpretarea gamelor majore și minore (diferite moduri de executare); interpretarea studiilor și exercițiilor pentru dezvoltarea abilităților tehnice.	<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea corectă la instrument ; • Interpretarea calitativă și ritmică a gamelor, arpeggiilor și a acordurilor; • Respectarea grupărilor și a desenelor ritmice; • Utilizarea digitației corecte; • Respectarea tempoului; • Stabilitatea tehnică și psihologică a interpretării.
2.	Interpretarea creațiilor din repertoriul universal și autohton (miniaturi, creații de amploare, polifonice)	<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea corectă la instrument ; • Respectarea textului muzical (forma, nuanțele dinamice, tempoul, caracterul); • Redarea expresivă a imaginii artistice; • Respectarea stilului; • Utilizarea eficientă a mijloacelor tehnice; • Respectarea digitației; • Emisia sonoră corectă; • Rezistența fizică și emoțională; • Stabilitatea tehnică și psihologică a interpretării.
3.	Interpretarea creațiilor din repertoriul muzical folcloric	<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea corectă la instrument ; • Respectarea textului muzical (forma, nuanțele dinamice, tempoul, caracterul); • Redarea expresivă, emoțională; • Respectarea tradițiilor și a stilului de interpretare conform zonelor folclorice; • Respectarea articulației ;

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		<ul style="list-style-type: none"> • Executarea ornamentelor specifice muzicii folclorice; • Utilizarea eficientă a mijloacelor tehnice; • Respectarea digitației; • Emisia sonoră corectă; • Rezistența fizică și emoțională; • Stabilitatea tehnică și psihologică a interpretării.
4.	Elaborarea și prezentarea referatelor	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea termenilor de elaborare; • Corectitudinea formulării conținutului; • Utilizarea limbajului specific; • Prezentarea grafică și discursul public.
5.	Portofoliul unității de curs	<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul portofoliului; • Structurarea materialelor; • Utilizarea graficii și a tabelor; • Utilizarea TIC.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Pentru desfășurarea procesului de instruire sunt necesare următoarele:

- Săli de curs/ sălile de practică cu condiții adecvate ergonomice;
- Instrumentul muzical în stare de funcționare perfectă;
- Scaun (adaptat particularităților fizice fiecărui elev);
- Pupitru;
- Partitura (sau partiția);
- Rechizite de birotică;
- Resursele audio și video (după necesitate);
- Cărți de specialitate, reviste de specialitate, îndrumări metodice, ghiduri practice.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

În lista resurselor recomandate elevilor sunt incluse metodici de studiere a diferitor instrumente, culegeri de creații muzicale, antologii de melodii folclorice, sisteme de exerciții pentru dezvoltarea tehnicii de interpretare etc. Din volumul imens de literatură didactică, ediții muzicale și surse web au fost selectate doar câteva exemplare relevante de manuale și culegeri de note, care schițează direcțiile principale de studii la specialitatea *Interpretare instrumentală*. În scopul autoperfecționării, acumulării cunoștințelor și dezvoltării abilităților profesionale elevii se vor informa în bibliotecile indicate și pe paginile specializate din internet.

- <http://www.goldaccordion.com/>
- <http://www.abbia.by/>
- <http://www.musicforaccordion.com/>
- <https://www.wikipedia.org/>
- <https://www.thoughtco.com/>
- <https://www.britannica.com/>
- <https://young.scot/>
- <https://www.dittomusic.com/>
- www.tarakanov.ru
- www.partita.ru

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată resursa
1.	Crăciun V., Sârbu V., <i>Metoda de țambal</i> . Chișinău, 1982.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
2.	Iovu V., <i>Metode de nai</i> . Chișinău, 2006.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
3.	Gâscă, N. <i>Tratat de teoria instrumentelor. Acustica muzicală: Instrumente de suflat</i> . București, 1988.	Biblioteca AMTAP
4.	Neamțu, P., Chiroșca, D., <i>Metodă de acordeon</i> . Chișinău, 1992.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
5.	Răducănu M.D., <i>Introducere în teoria interpretării muzicale</i> . Iași, Ed. Moldova, 1995.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
6.	Алексеев А., <i>Методика обучения игре на фортепиано</i> . Москва, 1961.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
7.	Безруков Г., Ознобыщев К. <i>Основа техники игры на альте</i> . М., 1973.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
8.	Оленчик И., <i>Обучение и исполнительство на кларнете: Методическое пособие</i> . Москва, 2013.	Biblioteca AMTAP
9.	Пушечников И.Ф., <i>Школа игры на гобое</i> . Москва, Музыка, 1985.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga"
10.	Раков Л., <i>Методика исполнительства на контрабасе</i> . Москва, 1978.	Biblioteca AMTAP
11.	Розанов С., <i>Школа игры на кларнете</i> . Москва, Музыка, 1982.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
12.	Шрадик Г., <i>Школа скрипичной техники</i> . М., 1978.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
13.	Branzoli G., <i>Metodo per mandolino</i> . Carisch, 1982.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
14.	<i>Акордеон в музыкальном училище</i> . Сост. В. Алехин В., Чиняков А. Вып.1, М., 1972.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
15.	Bartok B., <i>Microkosmos</i> . Budapest, 1976.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
16.	Beethoven L.V., <i>Klaviresonaten</i> . Budapest, 1982.	Biblioteca AMTAP
17.	Bivol A., <i>Crestomatie pentru instrumente de suflat și percuție</i> . Chișinău, 1989.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
18.	Ciolac V., <i>Piese pentru pian</i> . Chișinău, 1993.	Biblioteca AMTAP
19.	Debussy C., <i>Preludes pour piano</i> . Kiev, 1969.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
20.	Campagnoli B., <i>Capricii pentru violă</i> , op. 22. М., 1957.	Biblioteca AMTAP
21.	Cerneatinschi G., <i>Album de piese pentru xilofon</i> . Chișinău, 2002.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
22.	Crețu, N., <i>Antologie de melodii populare lăutărești</i> . Biblioteca Gutenberg, 2007.	Biblioteca AMTAP
23.	Iovu V., Negură I., <i>Culegere de piese pentru nai</i> . Chișinău, 2016.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"
24.	Luță V., <i>Caiet de țambal</i> . Nr.1-5. Chișinău, 1982-2015.	Biblioteca CEEA "Ștefan Neaga"

25.	Ştefăneţ S., <i>Melodii populare pentru clarinet și pian</i> . Chişinău, 1993.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
26.	Арутюнян А., <i>Концерт для валторны с оркестром</i> . Москва, 1966.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
27.	Бах И. С., <i>Хорошо темперированный клавир</i> . Москва, 1990.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
28.	Верачини Ф., Джеминиани Ф., <i>Избранные сонаты для скрипки и фортепиано</i> . Л., 1984.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
29.	Винчи Л., <i>Соната для саксофона</i> . Москва, 1987.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
30.	Гайдн И., <i>Нетрудные сонаты для фортепиано</i> . М., 1979.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
31.	Галле Ж., <i>Этюды для валторны</i> . Л., 1979.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
32.	Гендель Г., <i>Избранные произведения для фортепиано</i> . Сост. Л. Ройзман. Москва, 1967.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
33.	Григориан А., <i>Гаммы и арпеджио для скрипки</i> . Москва, 1988.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
34.	Джампиери А., <i>16 этюдов для фагота</i> . Москва, 1964.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
35.	Докшицер Т., <i>Система комплексных упражнений трубача</i> . Москва, 1985.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
36.	<i>Избранные упражнения для альты</i> , составитель Л. Гущина. М., 1989.	Biblioteca AMTAP
37.	Крейцер Р., <i>Этюды для скрипки</i> , перелож. М. Рейтиха. М., 1963.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
38.	Милле К., <i>15 этюдов для гобоя</i> . Москва, 1979.	Biblioteca CEEA „Ştefan Neaga"
39.	<i>Педагогический репертуар аккордеониста</i> . Для 1-2 курсов музыкальных училищ. Сост. Акимов Ю., Талакин А. Москва, 1979.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
40.	<i>Пьесы для скрипки и фортепиано</i> , ред. О. Крыса. Москва, 1987.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
41.	<i>Пьесы для трубы</i> , ред. Гузий М. Москва, 1980.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
42.	Рейхе Е., <i>Этюды для тромбона</i> . Москва, 1979.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
43.	Сапожников Р., <i>Гаммы, арпеджио, интервалы для виолончели (система упражнений)</i> . Москва, 1963.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"
44.	Терёхин Р., <i>Хрестоматия для фагота</i> . Москва, 1984.	Biblioteca AMTAP
45.	Хоменко В. <i>Новая аппликатура в гаммах и арпеджиях для контрабаса</i> . Москва, 1982.	Biblioteca AMTAP
46.	<i>Хрестоматия аккордеониста</i> . Для 1-2 курсов музыкальных училищ. Сост. М. Двилянский, вып. 1. М., 1970.	Biblioteca CEEA "Ştefan Neaga"

Anexa 6 Instrumente aerofone

Sem. I

Oboi

Studii:

- I.Pușecnikov - *Școala pentru oboi - Studii*;
- I.Pușecnikov - *Studii ușoare pentru oboi – cl.1-2*;
- Game în major și minor, până la două semne în cheie.

Piese:

- F.Schubert - „Vals”;
- I.Pușecnikov - *Vals mic*;
- M.Glinka - *Fuga, Polca*
- J.Lulli – *Cîntecel*;

Creății de formă amplă:

- I.Haydn – *Concert, 1 sau 2- 3*;
- G.F.Händel - *Sonata 1 și 2*;
- T.Albinoni – *Concert B-dur*;

Creății în stil popular:

- N.Ponamorenko – *Sîrba veche*;

Sem. I

Clarinet

Studii

Dicov B.- *Metoda de clarinet*

Dicov B. -*Studii, caietul I, II*

Stark A. -*Studii*

Piese:

Bash I. S.- *Adagio*;

Barmann K. -*Variațiuni nr. 8, 20*

Jianu V. -*Preludiu și Rigodon*

Medîni I. -*Romanță*

Massenet J.- *Meditație*

Creății de formă amplă

Dimler A. -*Concert*

Rimski-Korsakov N. -*Concert*

Tucek V.- *Concert*

Rosetti-Rosller F.A. -*Concert în Es*

Creății în stil popular

Amihalachioae M.- *Horă și sârba moldovenească*

Cuciuc S. -*Hora legănată*

Cuciuc S.- *Ostropăț*

Anexa 6

Sem. I

Fagot

Studii

J.Weissenborn: c.II- Op.8 – Studiile 15 – 40

L.Milde: c.I – Op.24 – Studiile 1-10 (tempo moderat)

W.Hause: 30 de studii

Piese

Pergolesi G. – Cântec

Mozart W.A. – Alegretto

Bartok B. – Adagio

Blok V. – Dansul ursuleților veseli

Shaporin I. – Cântec de leagăn

Beethoven L. – Melodia

Lulli G.-B. – Cântec

Creații de formă amplă

Vivaldi A.: Concerte: La minor, Fa major, Re minor, Mi major

M.Haydn: Concertino

Foghel: Concert în Do major

Mozart W.A.: Sonată în Si bemol major, în Mi minor

Anexa 6

Sem. I

Trompetă

Sem. I

Studii:

- V.Wurm – *Studii alese pentru trompetă*;
- J.Butchevici – *Studii alese pentru trompetă*;
- S.Balasanean – *25 Studii usoare*.

Piese:

- B.Asafiev – *Scherzo*;
- Z.Fibich – *Poemă*;
- D.Șostakovici – *Romanță*;
- J.S.Bach – *Sarabandă*;
- M.Glinka – *Ciocârlia*.

Creații de formă amplă:

- N.Berdiev – *Concertul nr. 1*;
- A.Diabelli – *Sonatină*;
- J.Porret – *Concertino nr. 20*;
- I.Șciurovski – *Concert, p.1*.

Creații în stil popular:

- I.Dascăl – *Piesă de concert*;
- G.Gronic – *Horă bătrânească*;
- S.Cuciuc – *Ostropăț*;
- V.Hanganu – *Sârbă de pe valea morii*.

Corn

Studii

Buianovski Vitalii – Studii I Caet.

Poleh V. – Studii ușoare.

Șchollar Franț – Metoda de corn.

Piese

Bach Iohan Sebastian – Aria c-moll. Menuet.

Babadjanân Arno – Aria, „Dans”.

Glier Reinhold – Romanță.

Ceaikovski Piotr – „Barcarolla”, „Cântec de leagăn”, „Ariozo”, „Visuri dulci”, romanța

Polinei („Dama de pică”).

Creații de formă amplă

Mathis Karl – Concert nr.2 pp. I-II.

F.Scroup – Concert.

Haedel Gherog – „Burre”.

Lorenz C. – „Elegie”

Anexa 6

Sem. I

Trombon

Studii

Venglovskii V.- Exerciții și studii pentru trombon

Grigoriev B. – „Studii pentru trombon

Reiche E.- Studii

Piese

Mozart V. – Allegretto

Sostacovici D. – Cântec de leagăn

Matei I. – Sarabanda

Tcaci Z.- Ciobănașul

Bach I.- Burre

Liulli G. – Cântec

Handel G. – Aria

Coca E. – Romanță

Șuman R. - Cântec

Creștii de formă amplă

Mozart V. – Sonatină

Șciolacov V. – Concert pentru copii

Anexa 6

Sem. I

Tuba

Sem. 1

Studii

Studii din metodele pentru tubă de:

Kietzer R. – Metodă pentru tubă, partea 1

Lebedev A. – Metodă pentru tubă, partea 1

Blajevici V. – Metodă pentru tubă, partea 1

Piese

Mozart V. – Allegretto

Albert H. – Andante

Iordanschii Pr.M. – Juraveli

Şuman R. – Melodie

Liulii J. – Cîntec

Milan D. – Menuet

Bach I. – Bourree

Matei I. – Sarabanda

Şostacovici D. – Cîntec de leagăn

Bartok B. - Cîntec

Creații de formă amplă

Marcello B. – Sonată a-moll

Bicheces H. – Concertino

Mozart V. –Sonatină

Anexa 6

Sem. I

Țambal

Studii:

- Crăciun V. *Studiu g-moll, Studiu a-moll*;
- Sîrbu VI. *Studiu f-dur, Studiu h-moll, Studiu d-moll*;

Piese:

- Andreev V. *Mazurca*;
- Beethoven L. V. *Două dansuri populare*;
- Bach I. S. *Rondo*;
- Ceaikovski P. *Melodie*;
- Dvorak A. *Umoresca*;
- Ober L. *Tamburin*.

Creștii de formă amplă:

- Corelli A. *Sonata d-dur*;
- Kamarovsky A. *Concertul nr. 3*;
- Pergolesi G. *Concertul g-dur, p. I*;
- Riding O. *Concertul g-dur*;
- Riding O. *Concertul h-moll*;
- Vivaldi A. *Concertul g-dur, p. I*.

Creștii în stil popular:

- Crețu Sergiu. *Voiniceasca; Sârba g-dur*;
- Grosu I. *Bucoveneasca, Bocăneasca*;
- Platon Gh. *Sârba c-dur, Hora G-dur*;
- Platonov V. *Joc bătrânesc, O horă ca la nord*;
- Sârbu V. *Joc pe loc, Hora bătută*.